

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного факультету
Олефіренко Т. О.

«31» серія 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
МЕТОДИКА ПІЗНАВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО
ВІКУ

освітньої програми Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 012 Дошкільна освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Шифр за навчальним планом ВВ2.13

Київ 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку», затвердженої на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова «7» грудня 2022 року, протокол №6.

Розробники програми: Агіляр Туклер В.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

Затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти «28» серпня 2023 р., протокол №1.

Завідувач кафедри

Цветкова Г.Г.

I. Опис навчальної дисципліни

Шифр дисципліни ВВ2.2.10

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Галузь знань 01 Освіта (шифр, назва)	Кількість кредитів – 3 ЄКТС	Методи навчання	
Спеціальність (код, назва) 012 Дошкільна освіта	Загальна кількість годин 90	Методи навчання 1) Лекції. Семінарські заняття з застосуванням роздаткового матеріалу; 2) Телекомунікаційне навчання студента з викладачем в Google meet; 3) Використання мультимедійних освітніх засобів в процесі самонавчання (друковані, аудіо -, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж) середовище Moodle: https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=7943	
Освітній рівень (бакалавр) бакалавр	Денна 90		Заочна -
	Лекції:		
Статус дисципліни (Нормативна) вибіркова	Семінарські (практичні) заняття:		
	10 (8)		-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом (2023-2024)	-	Форми поточного контролю <u>Модульна контрольна робота, контрольне тестування, розробка конспекту заняття.</u>	
Семестр V (денна форма)	-		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 год. - самостійна робота	-		
Мова навчання – українська	Лабораторні заняття:	Форма підсумкового контролю <u>Залік</u>	
Передумови навчання педагогіка, Дошкільна педагогіка, Теорія і методика формування математичних уявлень дітей	Індивідуальна робота:		
	Самостійна робота:		
	52		-
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни за вибором студентів «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 012 «Дошкільна освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку, логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» передбачає тісний зв'язок із дисциплінами: «Педагогіка», «Дошкільна педагогіка», «Природознавство з методикою та навичками освіти сталого розвитку», «Теорія і методика формування математичних уявлень дітей».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» є викладання навчальної дисципліни підготовка майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти до ознайомлення з теоретичними і методичними аспектами розвитку пізнавальних процесів, логічного мислення дітей дошкільного віку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» є такі:

- 1) поглиблювати знання студентів щодо особливостей розвитку психологічних процесів дітей дошкільного віку;
- 2) ознайомлювати студентів із особливостями діагностики пізнавального розвитку дітей в умовах ЗДО;
- 3) розвивати методичні уміння студентів щодо організації пізнавального розвитку дітей у процесі дитячої діяльності;
- 4) формувати вміння узагальнювати і розповсюджувати передовий інноваційний педагогічний досвід роботи з пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№п/п	Результати навчання	Компетентності
1.	ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2.	ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.	КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.
3.	ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.	КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної програми відводиться 3 кредити ЄКТС – 90 годин.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретико-методичні засади курсу «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»												
<i>Тема 1.1. Завдання і значення пізнавального розвитку для дітей дошкільного віку.</i>	11	2	2	-	-	7						
<i>Тема 1.2. Сучасний стан та перспективи методики пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</i>	10	2	2	-	-	6						
<i>Тема 1.3. Розвиток пізнавальних процесів та логічного мислення дітей дошкільного віку.</i>	12	2	2	-	-	8						
<i>Тема 1.4. Діагностика пізнавальних процесів та логічного мислення дітей дошкільного віку.</i>	16	4	4	-	-	8						
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	49	10	10	-	-	29						
Змістовий модуль 2.												
Організація пізнавального розвитку дітей дошкільного віку												
<i>Тема 2.1. Особливості організації пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</i>	9	2	2	-	-	5						

Тема 2.2. Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.	10	2	2	-	-	6						
Тема 2.3. Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей дошкільного віку;	13	4	2	-	-	7						
Тема 2.4. Робота закладу дошкільної освіти з сім'ями дітей дошкільного віку з питань пізнавального розвитку;	9	2	2	-	-	5						
Разом за змістовим модулем 2	41	10	8	-	-	23						
Усього годин	90	20	18	-	-	52						

IV. Зміст дисципліни

		К-сть годин
1.	<p style="text-align: center;"><u>Змістовий модуль I</u></p> <p style="text-align: center;">ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ КУРСУ «МЕТОДИКА ПІЗНАВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»</p> <p>Тема 1.1. Завдання і значення пізнавального розвитку для дітей дошкільного віку.</p> <p>Предмет і завдання курсу, зв'язок із іншими навчальними дисциплінами. Становлення методики пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Завдання та значення пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Предметно-практична компетентність дітей дошкільного віку як цінність і результат в дошкільній освіті. Психолого-педагогічні основи формування пізнавального розвитку дітей.</p> <p style="text-align: center;"><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 3-10 Додаткові: 1,2,4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>	

1.2.	<p>Тема 1.2. Сучасний стан та перспективи методики пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p>Теоретичні основи методики. Основи логіко-математичної компетентності, сенсорно-пізнавальної, дослідницької компетентностей дітей дошкільного віку. Сучасні дослідження з питання пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i></p> <p>Основні: 6-13 Додаткові: 4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>		
1.3.	<p>Тема 1.3. Розвиток пізнавальних процесів та логічного мислення дітей дошкільного віку.</p> <p>Розвиток основних психологічних процесів: пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява дітей дошкільного віку</p> <p>Особливості сприймання дітьми інформації. Особливості мислення дітей раннього та дошкільного віку. Диференціація понять “пізнавальної активності” та “пізнавальна діяльність”. Розвиток дитячих видів діяльності та прояви пізнавальної активності в діяльності: дослідницька, мовленнєва, творча, ігрова, пізнавальна, театралізована .</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i></p> <p>Основні: 1-4,14-16 Додаткові: 4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>		
1.4.	<p>Тема 1.4. Діагностика пізнавальних процесів та логічного мислення дітей дошкільного віку.</p> <p>Сучасні діагностичні методики для дітей раннього віку. Особливості проведення діагностики з дітьми раннього віку. Використання діагностичного матеріалу для визначення рівня психологічних процесів: пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява дітей дошкільного віку. Особливості проведення діагностики дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i></p> <p>Основні: 2,13,15,16. Додаткові: 4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>		
2.	<u>Змістовий модуль II</u>		
2.1.	<p>ОРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗДО</p> <p>Тема 2.1. Особливості організації осередку пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p>Створення середовища для пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Осередки пізнавального розвитку: куточок сенсорики, пошуково-дослідницької діяльності, куточок книги. Використання сенсорних іграшок, сенсорних коробок, бізбордів. Особливості їх наповнення та використання, тематики.</p>		

2.2.	<p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 8,11,16. Додаткові: 3,4. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p> <p>Тема 2.2. Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p>Методи та прийоми логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку, перцептивні методи, логіко-математичні задачі, проведення дослідів, дидактичних ігор, використання ЛЕГО конструктора, , комп'ютерних ігор, вправ.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 3,6,11,16. Додаткові: 1,3,4. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>		
2.3.	<p>Тема 2.3. Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p>Ознайомлення з інноваційними формами роботи з дітьми (комбіновані, інтегровані, створення проєктів, мандрівки, заняття-тенінг, заняття-казка, свята та розваги, квести, організація вікторин, евристичних бесід). Використання в практиці роботи вихователів кругів Еллера, логічні блоки Дьєнеша, кольорові палички Кюїзенера, інтелектуальні ігри Нікітіних, ІКТ технологій, інтерактивні технології, мнемотехніку, математичні казки, круги Лурія, творчі ігри.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 5,6,9,10,12,15,16. Додаткові: 2,3. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>		
2.4.	<p>Тема 4. Робота закладу дошкільної освіти з сім'ями дітей дошкільного віку з питань пізнавального розвитку.</p> <p>Форми роботи з сім'єю. Проведення тренінгів, консультацій, пізнавально-ігрових вікторин, круглих столів, брифінгів, інтелектуальні карти, асоціативні карти. Просвітницька діяльність з батьками щодо пізнавального розвитку дітей. Створення пізнавального середовища в сім'ї.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 2,6,8,16. Додаткові: 4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.</p>		

4.2. Плани семінарських занять

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1

Теоретичні засади пізнавального розвитку дітей

1. Теоретичні питання.

- Значення пізнавального розвитку у всебічному вихованні дітей дошкільного віку.
- Пізнавальний розвиток дітей дошкільного віку. Вікова характеристика
- Пізнавальний розвиток дітей дошкільного віку (2-7 роки). Вікові особливості.

Практичні завдання:

1. Підібрати 3 статті (2018-2023 року) з пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Презентувати їх.
2. Підібрати діагностичний матеріал для дітей раннього та дошкільного віку.
3. Представити одну діагностику.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 3-10

Додаткові: 1,2,4,5.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Семінарське заняття № 2

Розвиток пізнавальних процесів та логіко-математичного розвитку дітей.

1. Теоретична частина

- Особливості розвитку пізнавальних процесів в ранньому дитинстві (3-6 років): пам'ять, увага, мислення, спостережливість, допитливість.
- Особливості змісту логіко-математичного розвитку дітей різного віку. Дайте визначення поняттю «сенсорний розвиток дитини». Завдання сенсорного виховання дошкільників.
- Логіко-математичний розвиток дошкільника у Базовому компоненті дошкільної освіти.

Практичні завдання:

1. Скласти таблицю на тему «Порівняльна характеристика програмових завдань логіко-математичного розвитку дітей молодшого та старшого дошкільного віку» згідно освітніх програм.
2. Характеристика та підбір дидактичних ігор для пізнавального розвитку дітей (на вибір ранні вік, молодший вік, середній та старший дошкільний вік).
3. Демонстрація однієї гри.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 1-4,14-16

Додаткові: 4,5.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Семінарське заняття № 3

Методи та форми пізнавального розвитку дітей

Теоретична частина

- Створення середовища для пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
- Форми роботи з пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
- Методи, прийоми активізації пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
- Досліди та експериментування, як ефективний метод пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.

Практичні завдання:

1. Скласти фрагмент заняття з використанням програмових завдань формування логічних уявлень (вікова група за вибором).
2. Підготуйте наочний матеріал до фрагменту заняття.
3. Підібрати ефективні методи та прийоми активізації пізнавального розвитку дітей в занятті.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 3,6,11,16.

Додаткові: 1,3,4.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Семінарське заняття № 4

Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей

Теоретична частина

1. Когнітивний підхід у розвитку дітей дошкільного віку.
2. Інноваційні форми проведення занять в ЗДО.
3. Використання в практиці роботи ЗДО комп'ютерних технологій.
4. Методи та технології логіко-математичного розвитку дітей.

Практичні завдання:

1. Обрати технологію і представити на семінарському занятті. Провести фрагмент використання обраної технології.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 11,16.

Додаткові: 1,3,4.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Семінарське заняття № 5

Взаємодія ЗДО з сім'ями дітей у питаннях пізнавального розвитку

1. Теоретична частина

- Особливості пізнавального розвитку дітей дошкільного віку в умовах сучасної сім'ї.
- Організація середовища для пізнавального розвитку дітей дошкільного віку в умовах сім'ї.
- Осередок пізнавального розвитку дитини в умовах сім'ї.
- Куточок “Книги” в умовах сім'ї.
- Підбір ігор та іграшок для розвитку сенсорики дітей дошкільного віку в умовах сім'ї.

Практична частина:

1. Розробити макет середовища для пізнавального розвитку в умовах сім'ї.
2. Розробити міні-відео огляду ефективних іграшок для сенсорного розвитку дітей з рекомендаціями.
3. Розробити брошуру “Пізнаємо та розвиваємось вдома” для батьків дітей дошкільного віку (вибір віку на вибір студента).

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 2,6,8,16.

Додаткові: 4,5.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне № 1

Тема 1. Особливості організації осередку пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.

Питання для обговорення.

1. Поняття пізнавальної активності, пізнавальної діяльності, пізнавального розвитку. Наочно-образне та абстрактне мислення.
2. Особливості розвитку мислення дітей. Сенсорика.
3. Математичні поняття, операції.

Практичне завдання:

1. Підготувати та продемонструвати презентацію використання сенсорних коробок та бізібордів для дітей раннього та дошкільного віку.
2. Розробити макет сенсорної коробки відповідно до теми.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 8,11,16.

Додаткові: 3,4.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Практичне заняття № 2.

Тема 2. Особливості пізнавальної сфери дошкільника. Види пізнавальної активності дітей.

Питання для обговорення:

1. Пізнавальна активність - ключова в процесі пізнання навколишнього. Пізнавальні потреби.
2. Види пізнавальної активності.
3. Умови формування пізнавальної активності в дошкільному закладі.
4. Використання дослідницько-пошукової діяльності з дітьми дошкільного віку.

Практичне завдання:

1. Презентуйте фрагмент заняття дослідів.
2. Підготуйте 5 дослідів з дітьми дошкільного віку для пізнавального розвитку.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 1-4,14-16

Додаткові: 4,5.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Практичне заняття № 3.

Тема 3. Формування розумових здібностей у дошкільників.

Питання для обговорення:

1. Пізнавальні здібності
2. Сенсорні здібності, сенсорні еталони
3. Передумови розвитку творчих здібностей.

Практичне завдання:

1. Представте творчі ігри, які сприяють розумовому розвитку дітей дошкільного віку.
2. Розробка конспекту сюжетно-рольової гри. Визначити завдання для творчого розвитку дітей в грі.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 5,6,9,10,12,15,16.

Додаткові: 2,3.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

Практичне заняття №4

Тема 4. Проблемно-ігрові технології логіко - математичного розвитку та навчання дітей дошкільного віку.

Питання для обговорення:

1. Характеристика проблемно-ігрової технології.
2. Логічні, математичні, комп'ютерні ігри для дітей дошкільного віку. Принципи використання.
3. Структурні елементи проблемної ситуації.
4. Логіко-сюжетні ігри-заняття. Особливості використання.

Практичне завдання:

1. Розробити конспект заняття логіко-математичних сюжетних ігор занять.
2. Підберіть і запишіть логічні вправи для дітей старшого дошкільного віку.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 2,6,8,16.

Додаткові: 4,5.

Інтернет ресурси: 1 – 3.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Назви модулів і тем.	Зміст завдань СРС.	Форма звітності	Рекомендовані інформаційні джерела
I.	Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади курсу «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» (29 год)	Семінарське заняття № 1. <i>Теоретичні засади пізнавального розвитку дітей</i>		<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 3-10
1.		Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь	Додаткові: 1,2,4,5.
2.		Опрацювання праць Набока Б., Пшенична Р., Лугіна О. ін.	Конспект	Інтернет ресурси: 1 – 3.
3.		Добір діагностичного матеріалу, ігор та вправ для пізнавального розвитку дітей.	Усна відповідь	
4.		Складання бібліографічного опису джерел з теми «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку».	Список джерел	
5.		Семінарське заняття № 2. Розвиток пізнавальних		<i>Рекомендовані інформаційні</i>

	процесів та логіко-математичного розвитку дітей		<i>джерела:</i> Основні: 1-4,14-16 Додаткові: 4,5.
6.	Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь	Інтернет ресурси: 1 – 3.
7.	Складання порівняльної таблиці програмових вимог логіко-математичного розвитку дітей.	Розробка таблиці	
8.	Підбір логіко-математичних ігор та вправ (не менш 2-3) для дітей дошкільного віку.	Комплекс вправ (у письмовій формі)	
9.	Практичне заняття 1. Особливості організації осередку пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.		<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 8,11,16. Додаткові: 3,4. Інтернет ресурси: 1 – 3.
10.	Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь	
11.	Підготовка та демонстрація презентації використання сенсорних коробок та бізібордів для дітей раннього та дошкільного віку.	Презентація та демонстрація	
12.	Розробка макету сенсорної коробки відповідно до теми.(тема та вік дітей за вибором студентів)	Презентація та демонстрація	
13.	Практичне заняття № 2. Особливості пізнавальної сфери дошкільника. Види пізнавальної активності дітей.		<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 1-4,14-16 Додаткові: 4,5.
14.	Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь	Інтернет ресурси: 1 – 3.
15.	Розробка та презентація фрагменту заняття пошуково-дослідницької діяльності.	Підготовка матеріалу та демонстрація	
16.	Підбірка дослідів з дітьми дошкільного віку для пізнавального розвитку. Розробка матеріалу для проведення дослідів з повітрям	Підготувати підбірку дослідів. Виготовлення посібників	

1.	Змістовий модуль 2. Організація пізнавального розвитку дітей дошкільного віку (52 год.)	Семінарське заняття № 3. Методи та форми пізнавального розвитку дітей		<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 3,6,11,16. Додаткові: 1,3,4. Інтернет ресурси: 1 – 3.	
2.		Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь		
3.		Складання конспектів занять з логіко- математичного розвитку в різних вікових групах.	Розробки конспектів занять у молодшій, середній та старшій групах дітей у ЗДО	Розробки конспектів занять	
4.		Підбір наочності, методів, прийомів пізнавального розвитку дітей.			
5.		Семінарське заняття №4 Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей.	Практична демонстрація технології		<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 2,6,8,16. Додаткові: 4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.
6.		Обрати технологію і представити на семінарському занятті. Провести фрагмент використання обраної технології.			
7.		Семінарське заняття № 5. Взаємодія ЗДО з сім'ями дітей у питаннях пізнавального розвитку			
8.		Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь		
9.		Створення макету середовища для пізнавального розвитку в умовах сім'ї.	Розробка та презентація макету		
10.		Розробка міні-відео для батьків з рекомендаціями щодо вибору сенсорних іграшок.	Створення відео- ролика та презентація його		
11.		Розробка інформаційної брошури для батьків “Пізнаємо та розвиваємось вдома.	Розробка брошури		
12.		Практичне заняття № 3. Формування розумових здібностей у дошкільників.			<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i>

13.		Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь	Основні: 5,6,9,10,12,15,16. Додаткові: 2,3.
14.		Розробка конспекту творчої гри	Конспект проведення творчої гри (молодший, середній, старший дошкільний вік)	Інтернет ресурси: 1 – 3.
15.		Розробити рекомендації для вихователів у педагогічному супроводі гри дітей.	Підготувати рекомендаційний лист	
16.		Практичне заняття 4. Проблемно-ігрові технології логіко - математичного розвитку та навчання дітей дошкільного віку.		<i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> Основні: 2,6,8,16. Додаткові: 4,5. Інтернет ресурси: 1 – 3.
17.		Підготовка до обговорення питань заняття	Усна відповідь	
18.		Розробка конспекту заняття логіко-математичних сюжетних ігор занять.	Конспект проведення заняття (молодший, середній, старший) дошкільний вік	
19.		Розробка математичної казки «В країні геометричних фігур» (вікова група з а вибором студента)	Підготовлений у письмовій/друкованій формі текст казки	
20.		Розробка логічних вправ та задач для дітей старшого дошкільного віку. Не менше 5.	Підготовка логічних вправ та задач.	

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Семінарські заняття передбачають усні відповіді студентів на поставлені питання, що стосуються найважливіших аспектів теоретичних і методичних засад дисципліни. Також пропонуються до виконання деякі форми творчої роботи: виконання логічних дій доведення та спростування, здійснення порівняльного аналізу, обговорення дискусійних питань, складання міні-гlossарію з окремої теми та плану-конспекту заняття тощо).

При оцінюванні знань студентів застосовуються такі види контролю: поточний контроль (опитування, дискусії, заслуховування фіксованих виступів, обговорення рефератів з проблематики

семінарських занять); рубіжний контроль (контрольна робота або тестування з окремих тем програми на завершення вивчення певного змістового модуля).

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Для підсумкового оцінювання знань студентів проводиться залік.

Питання для підготовки до заліку

1. Предмет і завдання курсу, зв'язок із іншими навчальними дисциплінами.
2. Становлення методики пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
3. Пізнавальна активність у дошкільному віці.
4. Базові поняття: предметно-практична компетентність дитини дошкільного віку.
5. Психолого-педагогічні основи формування предметно-практичної та компетентностей дітей дошкільного віку (на основі наукових досліджень).
6. Роль педагога дошкільної освіти як фасилітатора у розвитку предметно-практичних умінь дітей дошкільного віку необхідних для життя і подальшого навчання.
7. Участь сім'ї у розвитку предметно-практичних умінь дітей дошкільного віку.
8. Організаційно-педагогічні умови становлення предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в різних видах діяльності: гра, освітня діяльність, СХД (молодший, середній, старший дошкільний вік).
9. Своєрідність лево технологій, його зв'язок із грою.
10. Методи та форми організації пізнавальної діяльності.
11. Репродуктивна творчість дитини.
12. Прийоми навчання в конструктивній діяльності.
13. Формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку у фрагментах життєдіяльності: побут, прогулянка (молодший, середній, старший дошкільний вік).
14. Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку.
15. Сучасний екскурс в проблему організації дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.
16. Характеристика загальної спрямованості роботи з розвитку умінь дітей дошкільного віку здійснювати дослідницько-експериментальну діяльність.
17. Розвиток пізнавальних інтересів та допитливості дітей шляхом нескладного експериментування.
18. Значення для розвитку особистості та місце дитячого експериментування в освітньому процесі.
19. Зміст, завдання, форми організації і методики педагогічного дослідно-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.
20. Умови ефективної організації дитячого експериментування та винахідництва.
21. Врахування інклюзивних підходів під час дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку в ЗДО.
22. Роль родини в розвитку дослідницької діяльності дітей дошкільного віку.
23. Процес формування досвіду дитини в різних видах діяльності з орієнтуванням на результат сформованих компетентностей.
24. Дослідницька діяльність дитини раннього віку як інструмент набуття пізнавального досвіду.
25. Механізми партнерської взаємодії педагога (дорослого) з дитиною раннього віку у різних формах активності.
26. Психолого-педагогічні основи формування перцептивних дій (перцепція–сприймання) з метою удосконалення умінь порівняння, зіставлення, класифікації, узагальнення.
27. Дидактичний та природний матеріал для виконання перцептивних дій.
28. Ускладнення завдань в групах раннього віку за змістом діючих освітніх програм.
29. Роль батьків у формуванні перцептивних дій дітей раннього віку.

30. Роль педагога дошкільної освіти як приклад для наслідування, стимулювання самостійності дітей у пізнанні оточуючого.
31. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку.
32. Особливості сприймання оточуючого світу дітьми дошкільного віку.
33. Дидактичний матеріал на розвиток логічного мислення дошкільників
34. Сучасні технології логіко-математичного розвитку дітей
35. Інтелектуальні карти в роботі вихователя ЗДО
36. Асоціативні карти у взаємодії з дітьми.
37. Нормативні документи дошкільної освіти про інтеграцію
38. Сутність і структура сенсорно-пізнавального середовища як фактору пізнавального розвитку дітей.
39. STREAM-освіта дітей дошкільного віку
40. STREAM-лабораторія в ЗДО
41. Діагностика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
42. Характеристика психологічного розвитку дітей дошкільного віку.
43. Особливості мислення дітей дошкільного віку.
44. Види осередків для пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
45. Методика проведення дидактичних ігор та логіко-математичних задач для пізнавального розвитку дітей.
46. Характеристика пізнавальних здібностей.
47. Творчі ігри в пізнавальному розвитку дітей дошкільного віку
48. Характеристика видів дитячої діяльності в яких відбувається пізнавальний розвиток
49. Організація куточка сенсорного розвитку.
50. Форми і методи роботи з батьками для організації пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Контроль успішності студентів із урахуванням поточного і підсумкового оцінювання проводиться відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види і терміни контролю. Підсумковий рейтинговий бал складається з суми семестрових рейтингових балів.

Шкала оцінювання поточного контролю:

1. Відповідь студента на семінарському занятті оцінюється:

0 балів – відповідь відсутня.

1 бал – відповідь частково правильна, але студент допускається значної кількості грубих помилок.

2 бали – відповідь студента частково правильна, але допускаються значні помилки.

3 бали – відповідь правильна, неповна, допускаються незначні помилки.

4 бали – відповідь правильна, неповна, студент не допускається помилок.

5 балів – відповідь правильна, повна, без помилок.

2. Відповідь студента на практичному та лабораторному занятті оцінюється:

0 балів – завдання не виконане.

1 бал – завдання виконане з великою кількістю помилок.

3 бали – завдання виконане, але частково допускаються значні помилки.

6 бали – завдання виконане повністю, допускаються незначні помилки.

8 бали – завдання виконане повністю, помилок немає, оформлення не відповідає вимогам.

10 балів – завдання виконане повністю, помилок немає, оформлення відповідає вимогам.

Критерії оцінювання підсумкових (модульних) контрольних робіт

Протягом вивчення дисципліни проводиться дві модульних контрольних роботи. Перша модульна робота передбачає виконання студентом тестового завдання з відповідним розрахунком балів (за правильну відповідь на одне питання студент отримує 1 бал; всього в тесті 10 питань). Друга модульна робота складається з трьох завдань (два теоретичних та одне практичне). Перші два завдання оцінюються трьома балами, а за виконання третього практичного завдання студент отримує 4 бали; в підсумку всі бали додаються.

0 балів – завдання не виконане.

1 бал – завдання виконане з великою кількістю помилок.

5 балів – завдання виконане частково допускаються значні помилки.

10 балів – завдання виконане частково, допускаються незначні помилки.

15 балів - завдання виконане повністю, помилок немає, приклади не наведені.

20 балів - завдання виконане повністю, помилок немає, наведені приклади.

Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточний контроль								Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T. 1.1	T.1.2	T.1.3	T.1.4	T.2.1	T.2.2	T.2.3	T.2.4.		
10	10	10	10	10	10	10	10	20	
40				40				20	100

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ з/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Сума балів
1.	Відповіді на семінарських заняттях.	4	4	16
2.	Обговорення на практичних заняттях	4	4	16
3.	Модульний контроль	10	2	20
4.	Підготовка та презентація матеріалу	4	8	32
5.	Розробка ігор, вправ, наочності та їх презентація	4	4	16
Підсумковий рейтинговий бал (залік)				100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні та творчому використанні набутих знань та умінь, за виконання завдань у повному обсязі.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; за виконання завдань у достатньому обсязі.
задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань.
незадовільно	ставиться студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмного матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Методика пізнавального розвитку діяльності дошкільників», «Дошкільна освіта», III курс

Курс розрахований на 90 години. З них лекцій 20 г., семінарських занять 10 г., практичних занять 8г., самостійної роботи 52г. Форма контролю залік.

5 семестр

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Модуль 1		Модуль 2	
Лекції	1-2	3-4	5-6	7-9
Дати				

Теоретичні розділи	Теоретико-методичні засади курсу «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»		Організація пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
Теми лекцій	<p><i>Тема 1.1</i> Завдання і значення пізнавального розвитку для дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Тема 2.</i> Сучасний стан та перспективи методики пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p>	<p><i>Тема 1.2.</i> Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Тема 1.3.</i> Розвиток пізнавальних процесів та логічного мислення дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Тема 1.4.</i> Діагностика пізнавальних процесів та логічного мислення дітей дошкільного віку.</p>	<p><i>Тема 2.1.</i> Особливості організації пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Тема 2.2.</i> Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Тема 2.3.</i> Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Тема 2.4.</i> Робота закладу дошкільної освіти з сім'ями дітей дошкільного віку з питань пізнавального розвитку.</p>
Теми семінарські, практичних занять	<p><i>Семінарське заняття № 1</i> Теоретичні засади розвитку пізнавальних процесів та логіко-математичного розвитку дітей.</p> <p><i>Семінарське заняття № 2</i> Розвиток пізнавальних процесів та логіко-математичного розвитку дітей.</p>	<p><i>Семінарське заняття № 3</i> Методи та форми пізнавального розвитку дітей</p> <p><i>Семінарське заняття №4:</i> Інноваційні технології пізнавального розвитку дітей.</p> <p><i>Семінарське заняття № 5</i> Взаємодія ЗДО з сім'ями дітей у питаннях пізнавального розвитку</p>	<p><i>Практичне заняття № 1.</i> Особливості організації осередку пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p><i>Практичне заняття № 2.</i> Особливості пізнавальної сфери дошкільника. Види пізнавальної активності дітей.</p> <p><i>Практичне заняття № 3.</i> Формування розумових здібностей у дошкільників.</p> <p><i>Практичне заняття №4.</i> Проблемно-ігрові технології логіко-математичного розвитку та навчання дітей дошкільного віку.</p>

Самостійна робота	<p>Тематика виконання самостійних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до обговорення питань заняття • Опрацювання праць Набока Б., Пшенична Р., Лугіна О. ін. • Добір діагностичного матеріалу, ігор та вправ для пізнавального розвитку дітей. • Складання бібліографічного опису джерел з теми «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку». • Підготовка до обговорення питань заняття • Складання порівняльної таблиці програмових вимог логіко-математичного розвитку дітей. • Підбір логіко-математичних ігор та вправ (не менш 2-3) для дітей дошкільного віку. • Підготовка до обговорення питань заняття • Підготовка та демонстрація презентації використання сенсорних коробок та бізібордів для дітей раннього та дошкільного віку. • Розробка макету сенсорної коробки відповідно до теми.(тема та вік дітей за вибором студентів) • Підготовка до обговорення питань заняття • Розробка та презентація фрагменту заняття пошуково-дослідницької діяльності. • Підбірка дослідів з дітьми дошкільного віку для пізнавального розвитку. • Розробка матеріалу для проведення • дослідів з повітрям 	<p>Тематика виконання самостійних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до обговорення питань заняття • Складання конспектів занять з логіко-математичного розвитку в різних вікових групах. • Підбір наочності, методів, прийомів пізнавального розвитку дітей. • Підготовка до обговорення питань заняття • Створення макету середовища для пізнавального розвитку в умовах сім'ї. • Розробка міні-відео для батьків з рекомендаціями щодо вибору сенсорних іграшок. • Розробка інформаційної брошури для батьків “Пізнаємо та розвиваємось вдома” • Підготовка до обговорення питань заняття • Розробка конспекту творчої гри • Розробити рекомендації для вихователів у педагогічному супроводі гри дітей • Підготовка до обговорення питань заняття • Розробка конспекту заняття логіко-математичних сюжетних ігор занять. • Розробка математичної казки «В країні геометричних фігур» (вікова група з а вибором студента) • Розробка логічних вправ та задач для дітей старшого дошкільного віку. Не менше 5.
Види контролю	Тестове контрольне завдання до модуля І (МК-1)	Тестове контрольне завдання до модуля І (МК-2).

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні джерела:

1. Агіляр Туклер В.В. Виховання ініціативності дітей старшого дошкільного віку в сюжетно-рольовій грі: дис.канд.пед.наук: 13.00.08. Київ, 2020. 285с.
2. Агіляр Туклер В.В. Виховання ініціативності дітей у ігровій діяльності: сучасний стан. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля.Серія: Педагогіка і психологія. 2017.№1 . С.80-85
3. Беленька Г.В., Половіна О.А. Дошкільнятам про світ природи: Діти четвертого року життя (молодший дошкільний вік): навч.-метод. посіб. К.: Генеза, 2018. 128 с.
4. Білоусько Л. Сучасні підходи до логіко-математичної компетентності у дітей старшого дошкільного віку. *Обдарована дитина*. 2013. №10. С.2-8.
5. Брежнева О. Г. Концептуальні засади математичного розвитку дітей дошкільного віку: логіка реалізації технологій «інтегрованих дидактичних модулів». *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2017. № 2. С. 5- 10.
6. Газіна І.О. Розвиток логічного мислення у дітей дошкільного віку: Методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ФЩП Сисин О.В., 2010.172с.
7. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Упор. : О.Г. Косенчук, І.М. Новик, О.А. Венгловська, Л.В. Куземко. Харків: Вво «Ранок», 2021. 240 с.
8. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років /наук.кер.проєкту В.О. Огнев'юк; авт.кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна [та ін.]; наук.ред. Г.В.Беленька. К.: Київ.ун-т ім. Б. Грінченка. К.: Київ, ун-т ім.. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
9. Імбер В. Маленькі геометрики. Ознайомлення дітей з геометричними фігурами за методом повного фізичного реагування. *Дошкільне виховання*.2020. №9.С.3-10.
10. Коваленко О.В., Березна Ю.В. Дидактичні ігри та вправи як методи формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. № (40(2)). С. 172-177. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37558/>
11. Кудикіна Н.В. Ігрова діяльність дітей: теоретичні основи й методика педагогічного керівництва. Її величність гра: теорія і методика організації дитячої ігрової діяльності в конспекті наступності дошкільної та початкової освіти: зб. статей/за ред. Г.С.Тарасенко. Вінниця: ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, 2009. 320с.
12. Нікітченко С.І. Вивчаємо математику з паличками Кюїзенера. *Дошкільне виховання*.2012. №3. С.16-19
13. Садова Т., Рудакова А. Формування пізнавальної активності дошкільників як психолого-педагогічна проблема. *Молодий вчений*. 2017. № 10.1(50.1). С. 49–52.
14. Сисоєва С., Рейпольська О. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку: новий погляд: наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України 27.02.2020 р. Вісник НАПН України. 2020, № 2(1). С.1-10. URL: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/43/69>
15. Сучасні технології формування логіко-математичної компетентності в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку /За заг. ред. Н. П. Тарнавської.,Н. Ю. Рудницької, Ю. М. Мурашевич. Житомир: ФОП «Левковець», 2015. 430 с.
16. Товкач І. Індивідуальні особливості пізнавальної активності старших дошкільників : дис. канд. психол. наук : 19.00.07. Київ, 2017. 308 с.

Допоміжні джерела:

1. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : навчальний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2022. 252 с.
2. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку : навч. посіб. СТАТУС, 2021. 296 с.

3. Маричева О.Б., «STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення». Навчально-методичний посібник. Вінниця: ММК, 2017. 47с.
4. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2-х до 7-ми років «Дитина» / Наук.кер Г.В. Беленька, О.А.Половіна, І.В Кондратець; авт. колектив. : Г.В.Беленька, В.М. Вертугіна, К.І.Волинець та ін. Київ: ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021. 568 с.
5. Про затвердження Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти нова редакція (2021)). URL:
https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

1. Інформаційні ресурси:

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського . Режим доступу: <http://www.dnpb.gov.ua/>
4. Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. Режим доступу: <http://lib.npu.edu.ua/>